

Ángyán Józseffel való beszélgetés után kb.egy évvel később az andocsi
ősebb asszonyok körében az alábbiak hangzottak el:

Édvözlégymennyei kegyelmek anyja,
Ki lettél Andocsnak földi asszonya,
Mely gyakorta e szent hejjen
Elen vagy drága képeden.

Adj hálát Istennek óh andocsi nép,
Gondolt meg,míjen a drágalátos kép,
Istennek egy nagy csodája,
Szent József kezemunkája.

Szeretett Józsefem,hagyjunk emléket,
Mielőtt elhagynánk ezt a vidéket,
Hogy akik itt nyugton élnek,
Rólunk megemlékezzenek.

/ez 21 strófás ének.Megjelent:

Alapos ének az andocsi boldogságos szűz Mária csodatevő képének
eredetéről c. 1862-ben.Nyomtatott Dombóváron Bagó Mihály könyv-
nyomdájában.Egyházmegyei jóváhagyással./

2. ének

Atya Istennek leánya, Mária segits,
 Fiu Istennek szent anyja, Mária segits,
 Téged jöttünk köszönteni,
 Szent fiadtól áldást kérni,
 Mindennemű szükségünkben Mária segits.

Hogy Istent forrón szeressük, ... stb.
 És szent kedvében élhessünk... stb.
 Téged jöttünk.... stb.

Ez az ének a vallásos ponyván kívül megtalálható még az Orgonahangokban is.

"Ez már nincs meg a Szentvagy Uram-ban"-mondották.

3. ének.

Hatvanhárom éves volt a szűz Mária,
 Midőn elérkezett élte végórája,
 Aranyfelhő, rózsaszállat,
 Mennyből hullott gyémántharmat,
 A szép szűz Mária aranyutton hallad.

Mária lelke

A továbbiakban elénekelték a Szent Ferencről szóló éneket:
 Történt, hogy egykor, hogy szent Ferenc zárkájában,
 Elmélkedve volt egész nap szent imában,
 És megeredt két szemének csatornája,
 Bűnösökért omlott forró könnye rája.

Majd elolvadt lelke a nagy szetettől,
 Gerjedezett szive égim örömöktől,
 Szózatot hall, mely intette őt, hogy nyomba
 Siessen a porcinkula kis templomba.

Ott látá, ott mit nem látott még halandó,
 Mingha nyidva állt volna az égi ajtó,
 Fényözönbe od volt Jézus édesanyja,
 Csodálkozott, ismét titkos szókat halla.

Ferenc, szegény bűnösöknek pártfogója,
 Édes Jézus szerettől ekként szóla,
 Mit adjak a bűnösöknek? ime válasz,
 Szentünk ajkán ekként hangzott a szép válasz.

Azt kérem, hogy kik e hejet látogatják,
 Elnyerhessék bűneiknek bocsánatját,
 Szűzanyám nem kérek szintén mást tetőled,
 Szent Fiadnál nékem azt kieszközöljed.

"A porcinkula kápolna Olaszországban van, ott jelent szűz Mária szent Ferencnek"-mondta, majd így fálytatták: "Ezt egy öreg ember éneküte is a templomba. Andocson."

vidéki ember vót, bucsus ember vót, a kányai kántor, az éneküte minden évben, szent mise alatt, attó tanultuk."

Az odahozott egyik füzetből is énekeltek.

A legujabb Mária énekek

Szerk. Németh Lajos Egyházmegyi jóváhagyással.

Kiadta a Zrinyi Könyvnyomda Szigetváron.

Tulajdonos: Modensider József

Megnyílt a mennynek ajtaja,

Leszállt hozzánk szűz Mária,

Üdvözlégy szép szűz Mária,

Mennyország szép lilioma.

A lurdesi szép barlangba

Leszállt mennyből szűz Mária,

Ó, te égi fogantatás,

Magasztaljon egész világ.

Mondja a szűz Bernadettnek,

Lépjél most hozzám közelebb,

Én vagyok az égi anyád,

A mennyből jöttem le hozzád... stb.

Egy kézirásos füzetből énekeltek az alábbi éneket:

Dicsértessék Jézus Mária neve,

Nagy örömmel jöttünk ezen szent hejre,

Virágozzon neved a szívünkbe,

Ragyogjon, mint csillag az egekbe.

Akik ide jöttünk neved ünnepére,

Szájjon áldás minden lépéseinkre,

Virágozzon... stb.

Bodog az a lélek, ki téged szeret,

Sznetséges fejedre koszorut köthet,

Virágozzon... stb.

Édes szűz Mária drága nevedért

Kérd az Ur Jézistól nekünk örök bért.

Virágozzon... stb.

- - -

Egek királynéja, mennyország csillaga,

Ő a gényes csillag, a szép szűz Mária,

Bujdosik Mária sűrű siralmába,

Keresi nyughejét, sehol sem találja.

Szent József, Mária nagy utra indultak,

Betlehem városba szállást nem találtak,

Látják szűz Máriát, szülő-állapotát,

Mny el szűz Mária, nem athatok szállást.

lurdi énekek

Sz. család men. kilésel

Sirt a szűz Mária szive fájdalmába,
 Hogy hol lesz szállása azon éjszakába,
 Közel volt az idő, a szülés órája,
 Hol fog megszületni világ megváltója.

Bemegyén Mária egy kovács kakába,
 Sirt a szűz Mária, a kovácsnak mondja,
 Hallod-e te kovács, ki nagy-gazdag valál,
 Adjál nekem szállást csak egy ejszakára.

Nem adtatok szállást mer sok vendégem van,
 A zén szép szobáim mind el van foglalva,
 De a kovácsnak egy vak, kezetlen lánya
 Máriának mondja, menj a zistállóba.

Nem messze van ide egy rongyos istálló,
 Tetleheimi utban, ott meg is nyughatol,
 A kovács vak lánya rólad gondoskodik,
 Jól tudom magamról, ápolás jól esik.

El is ment Mária rongyos istállóba,
 Megszülte szent fiját szénán a jászójba,
 Barmok lehettek rá hideg éjszakába,
 Mária könnyei hulltak Jézuskára.

Odament a leány, gazdag kovács lánya,
 Rongyos istállóba Máriát találja,
 Mondja szűz Mária a nyomorult lánynak,
 Hajolj le leányom, vedd fel szent fiamat,
 Behajolnék hozzá, fájdalom, nem látom,
 Azemmel szent fiad fölvenni nem tudom,
 És lehajolt a lány, kinyiltak szemei,
 Kinyultak kezei, Jézuskát felveszi.

Ó csodák csodája, a kovács vak lánya,
 Ainyujtván két kezét Mária szavára,
 Lehajolt Jézusért, lett szemevilága,
 Kezében tügdöklött világ megváltója.

Hazatért a leány vigan, nagy örömmel,
 Kis Jézuskát hatta, megjött szeme fénye,
 Így szollittá anyját és az édesapját,
 Látták szemeim azt ártatlan Jézuskát.

Ugyan édesatyám, te nagy-gazdag kovács,
 A szűz Máriának mér nem attál szállást,
 Haj, ha tuttam volna, a legszebb szobamba
 Adtam volna szállást neki a házamba.

Inkább én feküdtem volna istállóba,
 Semhogy szűz Mária, ártatlan Jézuska,
 Ott a szűz Mária tett ojan nagy csodát,
 És meggyógyította a kovácsnak lánját.

Szenháromság Isten adja és engedje,
 Áldassék közöttünk a drága szent neve,
 Dicsértessék tőlünk az Ur Jézus neve,
 Áldás és szent béke szálljon nemzetünkre.

Az ének után közbeszólt Huszárné, hogy ő másként tudja az éneket:

Egek kirájnája menyország csillaga,
 Ő a fényes csillag a szép szűz Mária,
 Utazik Mária sűrű siralomban,
 Keresi nyughejét, keresi fátadtan.

Szent József, Mária nagy utra indultak,
 Jeruzsálemben mert szállást nem találtak,
 Látják szűz Máriát, szülő állapotát,
 De szivtelenek nem adtak neki szállást.

/a 3. vers azonos az előbbivel/

emegy szűz Mária egy kovács lakásba,
 Kérvén ő ott szállást csak egy éjszakára,
 „alod-e te kovács, könyörülj meg rajtam,
 Adjál nékem szállást, nagyon elfáradtam.

/néhány szócserétől eltekintve a további strófák azonosan énekelte,
 majd a többiek is bekapcsolódtak és eer az énekre énekeltek ők is/.

Az első változat adatai az alábbi kiadványban találhatóak:

Egyházmegyei jóváhagyással összeállította
 és a kiadást felel Horváth Klementin.

Nyomatott Kultúra Könyvnyomdában Kaposvár, Gr. Tisza István u.1.
 Nyomdáért felek Henczer István.

A második változatai az alábbiak:

Kiadta Burján Mária. Ára 10 fillér. Egyházmegyei jóváhagyással.
 Utánnyomás tilos.

ISTENES ÉNEKEK c.

Mária, szent József midőn Názáretben
 Hallván ezen új hirt, sirván keservesen.
 Mert Mária, Jézus anyja,
 Szent terhével hogy induljon a nagy utra.
 Mert közelgett szülésének szent órája.

Megalázva magát a szép szűz Mária,
 Sorsát bizván Isten szent akaratára,
 Szentterhével és Józseffel,
 Elindulván Názáretből Betlehembe.

Zordon idő, nagy szél, eső, és hidegben ---stb.

menetelési szabvány

Ugyancsak népénekként énekelte Horváthné a következőt:

Fogadjál el gyermekednek Jézus szent anyja,
Édesanyánk, hoztunk néked lángoló szívet,
Oltárodra piros rózsát, kéknefelejcsét, :/:

85 -

Biborpiros vérrózsa Kinyilt a Golgotán,
Ott áll a fájdalmas Szűz, Mind egy lilomszál,
Nézi, hogy szent fia Szenved a keresztfán,
Ó, el ne hagyj, légy velem Fájdalmas Szüzanyám!

Fájdalamak között néz fel A szent keresztfára,
Látja, hogy ott haldoklik Szerelmes szent fia,
Kinok tengerébe Elmerült rózsaszál,
Ó, el ne hagyj, légy velem, Fájdalmas Szüzanyám!

Felkiált nagy jajszóval, Mennyei angyalok!
Jézus, fiam halálán Ti izzokogjatok,
Megsebzett szívére Kinok tengere száll,
Ó, el ne hagyj, légy velem Fájdalmas Szüzanyám.

Szent János és Magdolna Karjaiba dőlve,
Végtelen fájdalommal Tekint fel az égre,
Szent fiam már meghalt, Árvaság maradt rám,
Ó, el ne hagyj, légy velem Fájdalmas Szüzanyám!

Szomorú, bus, özvegyen, Elhagyatott árván
Nézzétek, hogy mind szenved A fájdalmas anyát,
Keserüségtetekbe Hozzá így sóhajtván,
Ó, el ne hagyj, légy velem, Fájdalmas Szüzanyám!

Ó, fájdalmas Szüzanya, ¹¹ervadó lilium,
Őrizz minden veszéjtől, E földi utamon,
Csak azt kérem tőled Életem fojásán
Ó, el ne hagyj, légy velem Fájdalmas Szüzanyám!

Nemesvid, Kun Györgyné, 1893.

Hétfájdalmu rózsaszál, szűz Mária!
Messziről jöttünk hozzád, szűz Mária,
Szánj meg itten bennünket,
Zarándok gyermekidet,
Hétfájdalmas asszonyunk, szűz Mária!

Bibirpiros szép rózsza, szűz Mária!
Kinyillott a Golgotán, szűz Mária!
Mit érzett a szent szíved,
Mikor láttad gyermeked
A keresztfán meghalva, szűz Mária?

Hét tőr járta szivedet, szűz Mária,
Halva tartod gyermeked, szűz Mária,
Szent János és Magdolna,
melletted sir zokogva,
Hétfájdalmas asszonyunk, szűz Mária.

Szivedben is volt tövis, szűz Mária,
Fájdalom élt benned is, szűz Mária,
Szánj meg minket jó anyánk,
Életünknek zátonyán,

Hétfájdalmas asszonyunk, szűz Mária,
Mind elődbe járulunk, szűz Mária,
Szent áldásodad várjuk, szűz Mária,
Hétfájdalmu Szüzanyánk,
Mi eljöttünk tehozzád,
Szent áldásod add reánk, szűz Mária.

Eljöttek a bus árvák, szűz Mária,
Fájó szivü, jó anyánk, szűz Mária,
Világbékét adj nekünk,
Ezért hozzád esdeklünk,
Hétfájdalmas asszonyunk, szűz Mária,
Életünk végóráján, szűz Mária,
A kkor jójj el mihozzánk, szűz Mária,
Fogd meg az én kezemet,
Fogd le fáradt szememet,
Hétfájdalmas asszonyunk, szűz Mária,

"Agyon régi énekek ezek, a bucsui Golgotán szoktuk énekelni.
Ej is segesdi.."

Hári Margit 1914.
emesvid, Kun Györgyné, 1893.

85

Lehullott a Jézus vére
A szent keresztfa tövére,
A szent angyalok felszedték,
Nagy alázattal tisztelték.

Meghalt Jézus a keresztfán,
Szent kereszt a mi kedves fánk,
Rajta függünk átkarolva,
Mint bűnbánó bus Magdolna.

-
Fojdogál a gyöngypatak,
Mária könnye szakad, bánatába,
Amint méhe szép raja,
A keresztfán függ vala, vérben, gyászba.

Jézusnak vércseppjei,
Mária gyöngy-könnyei, összefojnak,
A Fiu fohászhajai,
Az Anya sóhajai, összefornak.
Jertek vigasztalni hát,
A kesergő Máriát, jertek, jertek!
Szive törrel van telje,
Sirjunk mi izz most vele, jámbor lelkek.

Nemesvid, Hári Margit, 1914.

9

/Dallam-lejegyzéshez/

Jézus nevében utra indulunk,
Szűz Mária, anyánk, légy kalauzunk,
Hogy képedet megláthassunk,
Örömkönnyet hullajtsunk.

Jézus szent keresztje legyen vezérünk,
Lelkünknek adja meg örök üdvösségünk,
Jézus verérelj bennünket,
Áldd meg a te hivedet. :!:.stb.

Hála az Istennek, hogy ide érkeztünk,
Szűz Mária képe itt ragyog előttünk,
Előttünk tündöklék angyali trónusán,
Szép gyermekét tartja anyai szűz karján.

De boldogog vagytok, kik ide jöttetek,
A jó édesanyát itt szemlélhetitek,
Mert egy évtől fogva keserű fájdalom,
Gyötri a szivünket bánat, aggodalom.

Megkönnyebbül szivünk, ha néked elmondjuk,
Kedves édesanyám, hallgasd meg panaszunk,stb.

Ó, Mária, halld meg esdeklésem,
Ne bocsáss el vigasz nélkül engem,
Mert ha megversz, ki segít majd rajtam,
Ki lesz az én örömöm, oltalmam? ...stb.

Magunkat és hozzánktartózóinkat,
Tenéked ajáljuk egész hazánkat,
Ó, tekints ránk szűz Mária,
Mennyország védőasszonya.

Ha majd távozunk is ezen szent hejről,
És bucsut veendünk dicső képedtől,
De a te dicső emléked,
szivünkbe zárjuk szent neved.

Ajáljuk magunkat szent oltalmadba,
Fogadd minnyájunkat pártfogásodba,
Nyerd, hogy éltünk legyen békes,
Halálunk boldog és csendes .

Az utolsó végvacsorát Jézus megevé,
Egybegyült tanítványival ő ekképpen beszélvén,
Szerelmesim, vigyázzatok, és velem szomorkodjatok
imádkoztatok. Mert elközelgett az óra, hogy el kell válni,

Szüz Mária anyánk, légy kalauzunk,
Hogy képedet megláthassuk,²
Örömkönnyeket hullajtsunk,

Jézus szent keresztje legyen vezérünk,
Lelkünknek adja meg örök üdvösségünk,
Jézus vezéfejj bennünket,
Áldd meg a te hivedte .
Jézus vezérejj bennünket,
Áldd meg a bucsus népedet.... stb.

- -

Áála az Istennek, hogy ide érkeztünk,
Szüz Mária képe itt ragyog előttünk,
Előttünk tündöklök anyyali trónusán,
Szép gyermekét tartja anyai szüz karján.

De boldogok vagytok, kik ide jöttetek...stb.

/eddig a kis Polimer szalag anyaga/-

Maxell szalag és 7. és 8. oldal

Üdvözlégy fájdalmas anya,
Bünösöknek szószólója,
Bünösöknek szószólója,
Légy lelkünknek pártfogója.Amen.

-

Havi Boldogasszonyhoz
Dala:A mennyei szent városnak.

Üdvözlégy szép szüz Mária
Pécs városa szép csillaga
Kin a boldog szüz anya
Áldását reánk nyujtja.
E dicső nap ünnepéne
Mária tiszteletére
Hozott Isten titeket
Szomorodott sziveket.

Ma van az a drága szent nap
Havi boldogasszony napja
Kin a boldog szüzanya
Áldását osztogatja.

Jőjjetek a kik terhelve
Vagytok keserüségekkel
A dicső szüz Mária
Szivetek vigasztalója.

Jöjjön ide aki árva
Kinek nincs már atyja anyja
Az áldott szüz Mária
Lesz neki édes anyja.

Szomorodott özvegy s árva
Ki keseregsz bánatodba
Sohajts fel Máriához
A boldog szüz anyához.

Ő az árvák édesanyja
Bus szivek vigasztalója
Nem hagy ő el tégedet
Pártolja bus ügyedet.

Oh bünösök siessetek
Szüz Máriához jőjjetek
Értetek imádkozik
Jézusnál esedezik.

Oh esedezz mindnyájunkért
Szolgáid, szolgálóidért

Oh boldog szüz Mária
Légy lelkünk pártfogója
Hogy majd egykor mennyországban
Véled álljunk egy bokorba
Segíts oda Mária
Hol te vagy mennyországba.Amen

A tapsonyi születésű, de lánykorától Segesden élő Lakatos Istváné, Németh Mária/1897/ búcsúik alkalmával az alábbi énekeket tanulta, ill. énekelte, amelyek egy részét istóriás szerzőktől tanult, s néhánynak dallamát maga "tette rá":

"Tanútunk szép bucsús éneköt-Bélavári Jóskától-
Óh Mária, Isten anyja énnéköm is jó anyám, szívem, s akkor er-
Szivem, lelkem láng-buzgalma dicsér későn és korán,
Bánatomban, örömben, jóban, rosszab csak ezt zengem,
Üdvözlégy szűz Mária, üdvözlégy szűz Mária.

-Nem jut ám most minden már eszömbé-
Dicsénékem örvendve zengjen,
Kiráji Szűzanyám neked,
Ajándékot hozok szívembe,
Fogadd el, meg ne vond kegyed, ned' bizok én,.... Nem tudom így el-
Ha szenvedés ér itt e földön, a szöveget/
Fogadd, tenéked áldozom, it, hogy az előbbi szöveghez képest is
Tudom, hogy gondolsz rám is ott fenn, a fent közölt énekszöveghez.
Kegyes Szűz, tiszta lilium. ép szűz Mária,

-Ezt éneköt egyedül én tudom. Minden vasárnap itt a kápolnába
áldoztatás alatt én ezt eléneklöm....a többi nép ezt nem tud-
ja-

Ezer veszéjbe Szűzanyám	Mária, tenger csillaga,
Te végy meg engemet,	Feléd tekintek én,
Ha látok siró gyermeket,	Ha ver az élet vihara,
Töröld le könnyemet,	Sorsom rád bizom én,
Anyám, ó jó anyám,	Vezess az ingó habokon,
Csak benned bizok én,	Hogyha majd partot ér,
Hogy szent fiadhoz elvezetsz,	Égi honodba hadd legyek,
Ha éltem véget ér.	Örökre boldog én.

-Ezt is én csak magam tudom... megmondom: vótak Keszthēre bucsura s osztán egy asszon leírta, de nem erre, nem ez vót a dallama, én ezt a dallamot én magam tettem erre rá, én ezt kitalátam a magam fejemmē. A fölséges Isten a fölöttünk van! én ezt a dallamot magam talátam ki... Ennek az ide származása ugy történt, hogy egy asszon adta nekem- még akkor jó láttam-, a szöveget, Keszthērü hozta, és én addid-addig spekulátam, mer az a dallam nem teccōtneköm, s akkor erre én-a boldogságos Isten, aki a zégbe van, én csinátam ezt a dallamot... Vótak ott embörök, akik árúták, mög asszonyok sokan összeméntek oda a karmaliták templomáhol...-

A szöveget nyilvánvalóan valamelyik egyházi, kántor írta-mint azt más esetben is láthatjuk-, amelyre nemcsak a szövegstruktúra utal, de azb újszerű, e korra jellemző új stilusú fordulataok és egyéb jegyek is. Majd így folytatta a beszélgetés során újabb énekét: Anyám, anyám, édősanyám csak benned bizok én,.... Nem tudom így elmondanyi-/ti. az egyházi énekekre a szöveget/. Ez olyannyira nem sikerült, hogy az előbbi szöveghez képest is mást énekeit, ami némileg hasonlított a fent közölt énekszöveghez.

Százezerszer üdvözlégy szép szüz Mária,
Te vagy a mi jó anyánk, ne hagyj el soha,
Üdvözlégy anyánk, védő pátronánk,
Palástoddal takarj be, úgy vigyázz reánk.

Elösször is hálát zeng szivünk és lelkünk,
Mert szent szived örködik mindig fölöttünk,
Üdvözlégy.... stb.

Órizz gyermekeinket, vigyázzál rájuk,
Az életnek tengerén irányítsd utjuk,
Üdvözlégy... stb.

Az eltévedt lelkeket vezesd Istenhez,
Minden haragvó szivet, kérünk, békíts meg,
Üdvözlégy... stb.

Lakatoéné rózsaszínű társulat tagja és alapító tagja is. Egyéb
 Felajánljuk tenéked az életünket, "talizmán-erejeit" tárgy-
 Hogyha kell még szenvedni, szenvedésünkhöz, a tessztől, a go-
 Üdvözlégy.... stb.
 Nem vagyunk árvák, van édesanyánk,
 Kik a magas mamukból gondot visel ránk.

-Ezt is hallottam máshonnan ide gyűtt búcsúsoktól, gyűt-
 tek Buzsákból, Sandrul, Krisztus tuggya honnan nem gyűttek...
 ezt itten tanítam-

A segesdi búcsún tanult énekek -természetesen- nem azt
 jelentik, hogy ezeket mind népiró, kúntor stb. szereztete. U.
 Gyakran előfordult az az eset, hogy pl. az Orgonahangok, Or-
 gonavirágok, s különböző egyházi, vagy egyház által támogatott
 kiadványokból minden csoport a magának tetsző énekeket ta-
 nulta meg, amit esetleg a másik falu búcsúsai nem ismertek,
 vagy éppen az előénekes ezekből inkább azokat válogatta ki,
 amelyek egyéni ízlésének, természetének megtetszettek; és így
 fordul elő, hogy a tulajdonképpen nyomtatásban is megjelent
 de más csoport által hozott énekeket "újként" tanulták meg
 egymástól a különböző faluk népei. Ez az eset fenti adat-
 közlönkel is megesett, hiszen némeny, töredékesen tudott stró-
 fája máshonnan is ismert. Az valóban megtörtént-jelen ese-
 tünknel is-, hogy egy-egy kiváló adottságú énekes mind a hi-
 vatalos, mind az istóriások által írt anyagokat szóval és dal-
 lammal bővítetten, vagy éppen rövidítve, szócserével stb. ad-
 ják elő; továbbá: gyakran maguk "komponálnak" hozzá dallamot.
 Egyszóval, variálják, s így azféle népi variánsok keletkezé-
 sének folyamatát figyelhetjük meg ezekben a Mária-, búcsú-
 énekekben is. Ért a folyamatot az is elősegíti, hogy némely
 esetben nemcsak a kegyhelyen egymástól tanulták meg a szö-
 vegeket és dallamokat, vagy éppen az istóriás-szerzőtől, ha-
 nem már régebben kézírta füzetekből irták ki/gyakran tévesen/.

Lakatosné rózsafüzér társulati tag is és skapuláré tag is. Egyéb gyűtésem adataival egybehangzóan ennek a "talizmán-ereje" tárgyának viselése, nyakban hordása megvédi viselőjét a rossztól, a gonoszlélek ördögi szándékától. E tárgyak egyik-másika fémből készült ovális Mária-ábrázolás, de gyakoribb az egyszerű szögletes fekete posztóból csinált és két fehér vékony szalaggal ellátott változata, amivel a nyakban könnyű volt hátul megkötve viselni.

/1. fénykép / . Sokan hoztak magukkal fémből készültet a kesztői karmelitától, de jelen esetünkben adatközlőnk itt kapta Segesden, mellyel kapcsolat ezt mondta: "Itt kaptam Segesdön a plébános urtól. Nyakba köll ezt hordani, de hát ki nem akarja állandóan, az otthon tartja." Azonnal ékelte az éneket:

Skapuláré királynéja édes Szüzanya,

Örömnünknek rózsaszínű hajnala,

Jegyruhánk a skapuláré,

Mely hozzánk az égből szállt lé,

Ruhát ragyog örömnünk fény sugarára.

Várt ruhádnak szent hitünknek zálogát

Szent Simonnak hív szolgádnak adtad át,

Mind azoknak szent/itt elakad az énekekkel és törten így folytatta:

Vár-ruhádnak szent szivednek, esküsm... a többi nép ezt nem tud-

Bő jutalmát nem vonod meg,

Kik méltóan viselik e szent ruhát.

- "Hát azért viseljük, hogy valamitől véd bennünket a jó Isten, a rossz szándéktól, a rossz gondolattól -

Töröld le könnyemet,

Anyám, ó jó anyám,

Csak benned bizok én,

Hogy szent fiadhoz elvezetsz,

Ha vétek vétet ér.

Mária, tenger csillaga,

Keled tekintek én,

Ha ver az élet vihara,

Sorsom rád bízom én,

Vezess az ingó habokon,

Hogyha majd partot ér,

Égi honodba hadd legyek,

Örökre boldog én.

D
Egykor a kis Názáretben,
Kis Jézus szőlőskertjében,
Két rózsafa zöldelt, virult,
Mind a kettő összeborult.

Az egyik, mind a hó, fehér,
A másik piros, mint a vér,
Szűz Mária gyakorta ott
Este, reggel imádkozott.

Megnyillott a kert ajtaja,
Örök dicsőség hajnala,
Tiszta hófehér köntösbe,
Kis Jézus azon lépett be.

Kis fűrészt tart kis kezébe,
Ugy lép szűz anyja elébe,
Tizenhárom évezs vagyok,
Keresztet csinálni tudok.

Kérdi anyja önérettel,
Sívszorongva bus kebelével,
Kisfiam, mondd meg nékem ezt,
Mit jelent e rózsakereszt?

Husz esztendő van még vissza,
Mig szend vérem a föld issza,
Szűzanyám, ne sirj, ne könnyezz,
Mind a kettőnknek sorsa ez.

Husz esztendő zöld tavassza
Ezt új életre fakassza,
Ebből lesz a keresztoltár,
Kin függök majd a Golgotán.....stb.

"..itt az andocsi bucsun szokott az asztalra kirakodnyi
sok éneket, és osztán, akinek nagyon tetszett, megvásárt tüle,
ezt énekelte mind sorba ezeket a szép énekeket..pár fillér,
nem volt drága...istóriásoknak mondták...Juli néni vót, mot
má eszembe jutott..." /-Feltehetően a niklai Szabó Juliról
van szó, akitől több ponyvanyomtatványunk is van-/
17

Andocs, Huszár Józsefné, 1902.

Bulvár évek.

Szeplő nélkül fogantatott ékes rózsaszál,
Ártatlan, szűz tisztaságu, im közénk leszáll,
Mind Lurdesnek határában kivirágoztál,
Mi szívünkbe szűz Mária most illatozzál.

Előttünk áll a szeretet, menny, föld csillaga,
Mind ártatlan fehér galamb, mosojog szája,
Csillagsugár, napfény ragyog, ó, de gyönyörű,
Lábad alatt a csipkefa szép zöld levelű.

Boldog lélek, ki tégedet Mária szeret,
Eljön hozzád és letérdel, hullaz sok könnyet,
Ragyogjanak a számunkra szemünk könnyei,
Szűz Mária angyalokkal majd felszedeti.

Kivirult már a csipkefa, róssát is hozott,
Kősziklának oldalában szent forrást nyitott,
Szemtanujja lett a sok nép a csoda-viznek,
Csorgedezeik a számára minden betegnek.

Mink is anyánk, hozzád jöttünk, csodák csodája,
Te vagy a lurdesi barlang kinyílt rózsája,
Gyógyítsd be hát sebeinket testben, lélekben,
Hadd viruljon magyar hazánk vig örömeiben.

Országodban hired, neved, ó, már elterjedt,
Rika ház van, hol szent képed nem tiszteltetett,
Már ezután szűz Mária jobban keresünk,
Porig borulunk előtted és jobbak leszünk.

Kérjed értünk szűz Mária te szent fiadat,
Óvja meg a csapásoktól határsainkat,
Lelkeinknek gonosz sátán hogy ne árthasson,
Veled egykor mennyországban hadd vigadozzon.

"Most február 11-én kezdjük és végezzük a lurdesit 18 este, hét-
köznapi is a megbeszélés szerint"-

Budapesti Keresztény Művelődési Központ, 1904
Tab, Baliko Bélane, 1916.

Bücsútán csekkelték.

Köszönteni jöttünk szent keresztfa,
Látjuk rajta Jézust, meg van halva,
Alatta Szüzanya nagy zokogva,
Jézus pirozs vérét csolkolgatja.

+ D: Volgy: 46 és 73. dal változata

Az átkozott Judás hogy eladta,
Harminc ezüstpénzér odaadta,
A gonosz zsidóknak, hogy vegyék meg,
A magas keresztre feszítsék meg.

A gonosz

Harminc ezüstpénzre, Júdás, mér szorultál,
Kedves mesterdtül el miért pártultál,
Talán valamiben Jézus vétett néked,
Vagy szóval valaha bántott téged.

miért veszed

Adtak volna inkább Máriának,
Vagy pedig Mária Magdolnának,
Ezer annyit adott volna érte,
Csak ne vitték volna Jézust a keresztre,
Ezer annyit adott volna érte,
Csak ne vitték volna Jézust a keresztre.

Siófok/Vonyarcvashegy/, Kuti Józsefné, 1885.

A felsősegesdi kápolnában,
Meggyulladt a gyertya önmagában,
Világosított szűz Máriának,
Tiszteletet tesz Jézus anyjának.

Csodálkoznak mennyben az angyalok,
E kiskápolnához leszállanak,
Látják a gyertyákat, hogyan égnek,
Szűz Máriára köszöntést tesznek.

Siessetek ide már bűnösök,
E kiskápolnához összejöttök,
Nézzétek a gyertyák, hogyan égnek,
Mennyből az angyalok ide jöttek.

E kiskápolnában, ha bemegyünk,
Mária, Szűzanyánk, téged kérünk,
Szomorú éneket zengedezünk,
Szűz Mária, téged megköszöntünk.

Eljöttünk már e kiskápolnához,
Szűz Máriának szent oltárához,
Nézzünk Jézus anyja szentképére,
Most mi itt bűnösök essünk térdre.

E ritkán hallott éneket Semofcsánné egyedül tudja Somogyban.
Bennünket is meglepett, hiszen százával kerültek elő a somogyi
búcsújáróhelyekhez kapcsolódó énekek, különösen Segesdhez. Utána
folytatta a közismert és népszerű Mária-éneket:

Mária kertjének nyídvá ajtaja,
Benne tündöklük a szép koszorúja,
Piros, fehér, zöld a levelei,
Ezt Mária, ezt nagyon kedveli.

Ojj bájos e koszorúnak illata,
Hogy az egész világot elárasztja,
Piros.... stb.

Illatára feltárul magas mennyország,
Örömmel zeng az angyali sokaság... stb.

Mig az, aki ezen koszorút fonja,
Annak szűz Mária a pártfogója... stb.

Bárki munkálkodhat e koszorúval,
Érdemet szerezhez az olvasóval... stb.

Kössünk koszorút a hid virágiból,
Szívünk szerelmének szent fohászból... stb.

Végre szüz Mária tégedet kérünk,
Engedd, hogy mennyekben koszorut kössünk, ... stb.

Mária kertjének nyidva ajtaja,
Benne tündöklük a szép koszorúja.. stb.

Hogy bájos e koszorúnak illata,
Hogy az egész világot elárasztja.. stb.

Illatára feltárul a mennyország,
Örömmel zeng az angyali sokaság.. stb.

Mij boldog, ki ezen koszorut fonja,
Annak szüz Mária a pártfogója... stb.

Bárki munkálkodhat e koszorúval,
Érdemet szerezhet a koszorúval... stb.

Mert ez a koszorú nem hervad soha,
Örökké virul a szép mennyországba.. stb.

Mi is keresztények kik ide jöttünk,
A szüz Máriának koszorut kössünk.. stb.

Kössünk koszorut a hid virágiból,
Szívünk szerelmének szent fohászból.

Piros, fehér, zöld a levelei,
Szüz Mária ezt nagyon kedveli.

Ezt az éneket a berzencei idősebb rózsafüzértagok ma is
éneklik összejöveteleiken, de minden búcsúalkalomkor is
szerepel repertoárjukban.

Berzence, Semofcsán Ferencé, 1911

Jertek Jézus hivei,
Mária tisztelői!
Zengő éneket mondjunk,
Szívünkben imádkozzunk.
Szívemnek gondolatja,
Lelkem is azt kiáltja,
Ha eljön a végóra,
Akkor jőjj el Szüzanya!
Karold át ez hivedet,
Kik tisztölik nevedet.

Siófok/Vonyarcvashegy/Kuti Józsefné, 1885.

Kutiné éneke, -helyenként szövege is-eltér a Volly által közölt 25.sz. népénektől. A sümegi, segesdi bucsún a megérkezés után szokták régen énekelni Kutiné és társai.

A búcsús zarándokok elbúcsúzó imája hazaindulás előtt

Fájdalmas Szüzanya, Mária, kinek a hegyes tőr szivét átáljárta,
Azért légy velünk, mind a jó édesanya, ki a kedvs gyermekeit
soha el nem hagyja. Hogyha pedig eljön a halálunk órája, /Ragyog-
jon előttünk drága szép arcája, /Halljék a fülünkbe szentséges
szólása, /Hogy menjünk ővele a nagy boldogságba, /Szerelmes szent
fia dicső országába. /Akkor koronázz szerelmes Szüzanyánk, Amint
átkarolta szerelmes szent fiát, a világ megváltóját, /Mert elhatta
vele a halálos ágyát. /Teljesítette Atyja akaratát. /Meg is nyilott
már nekünk a magas mennyország, /Ahol megláthatjuk az Istennek
Bárányát. /Ezt kívánjuk, akik vagyunk mindnyájan, Jusson boldo-
ságba, Isten országába, angyal-vigságba, /Hogy ragyogju^kn^k előtte,
mint szép égő fákla, örök boldogságba. /Ugy legyen örökkök örökké, ámmen!

Siófok/Vonyercvashegy/Kuti Józsefné, 1885.

"Ezt bucsun árúták ijjen istóriáspk"

Boldogasszony, édesanyánk, Tehozzád eljöttünk,
Szűz Mária sirva kérünk, Hallgasd meg kéréséünk,
Hütlenn lett a magyar néped, Hallgatunk a bünre,
Könyörögj a bünösökért, Egek ékessége.

Nem kell mostan az imádság Sem az Isten háza,
Gyermekeink ojj keveset Járnak a templomba,
Gyermekeink nem értik meg A szülők imáját,
Kinevetik a szülőket, Ha imádkozni látják.

Gyermekeink rosszak lettek, Nagyon eltévedtek,
Nem is hiszik, nem szeretik Mostan a jó Istent,
Nem akarnak imádkozni, Sem templomba járni,
Gyermekeink nem akarnak A jó utra térni.

Nem tisztelik, nem szeretik Szivből a szülőket,
Szomoruságot, bánatot Adnak a gyermekek,
Fájó szivvel, könnyes szemmel A szülők így kérnek,
Mentsd meg gyermekeink lelkét, Boldogasszony, édes!

Metört szülők zokogva/sirva/jöhnek Hozzád, ó, Mária,
Oltárodnál leborulva Könyveink hullanak,
Az eltévedt gyermekinkért Most így imádkozunk,
Szűz Mária a jó utra Vezesd őket vissza.

Most már tudjuk, édesanyánk, Miért sirsz, könnyezel,
Jó Szüzanyánk, ne könnyezél, Nincs elveszve minden,
Gyermekeink megjavulnak, Fognak imádkozni,
Vasárnapon újra fognak A templomba járni.

"Ezt kb. ~~hátsz~~éve Pókosné vette Bucsuszentlászlón és mi má
az üvejrü irtuk le "... "Erre az árijára van egy másik is":

Fájdalomtuk roskadozva Jöttünk anyánk hozzád,
Értünk szenvedő arcodat, Fordítsd felénk orcád,
Összetörve vérzik szivünk, Feléd jajdul lelkünk,
Tenger bününk büntetését Segítsd elviselnünk.

Igazságos haragjában Büntet a szent fiad,
Értünk anyánk, közvenjárónk Fordit föl szent orcád,
Hullasd a te drága könnyed Szentfiad szivére,
Ugy könyörögj értünk anyánk, Jőjjön közénk béke.

Hétfájdalmu édesanyánk, Higgyük, hogy meghallgatsz,
Szent fiad a te szavadra Mégegyszer irgalmaz,
Hogyha mégis bűnbánattal Elébe térdelünk,
Megbocsájtod hűtlenségünk, Irgalmat nyersz nekünk.

Hogyha minden magyar ember Szeretné majd egymást,
Kéz a kézbe, bűnbánattal Jönnék majd el hozzád,
Akkor a mi boldogságunk Mosojogva nézzed,
Béke lesz a világ felett, Ránk ragyog az élet.

Ev világnak váltságára
Mentél te ákeresztfáta,
Hogy szent véred kiontáda
Lenne bűnünk ehmósása.

Záporkönnyek közt siratom,
Egyedül bűnöm vádolom,
Rebegő ajakkal mondom,
Hogy volt feszítőd, Krisztusom.

Ellened én rosszkodtam,
Szent oldalad megnyitottam,
Kezed, lábad kivonattam,
Kegyetlen hóhérod volkám.

Ó, én bűnös, mit műveltem!
Hogy annak hóhéra lettem,
Ki haláltól váltá lelkem,
És veszni nem hagyott engem.

Átkozott légy kegyetlenség!
Ó, gonosz embertelenség,
Azt üldözni, ki kegyesség,
Mejjen bámul a föld és ég.

Nézz mégis a szent keresztre,
Mint van keze, hogy öleljen,
Hogy országába bevigyen,
Jobb latorral üdvözítsen.

Szegényinket minden jóra,
És ha üt a végső óra,
Hajjuk vigasztalásunkra,
Jőjjetek, álljatok jobbra.

"Mi asszonyok énekeltük csak, nagypénteken, mikor összejövünk a templomban, de mijutta ez a pap van, azotta nem is énekelik, csak azt, hogy Gyásza borult Isten csillagvára..."

A két legjelentősebb somogyi búcsújáró helyen kívül—az angocsi, segesdi— kisebb búcsúalkalmak közül feltétlen említésre érdemes a buzsák melletti, un. Fehér Kápolnánál történt ájtatoskodás. Ha tömeg méreteiben nem is vetekszik a nagy búcsúkkal, mégis igen sokfaldól jöttek ide a hívek. Régebben nagymise is "szokott lennyi"—mint azt Ottucsákné, Skrinyárné és lányuk elmondották—, ahová jöttek nagy "presencijóvá" Somogyvárról, Öreglakról, Vámosról, Táskáról, Szöllősgyőrökről, Lengyeltótiból, s természetesen Buzsákról. A Fehér Kápolnánál főleg az alábbi énekeket énekelték:

Nagy örömmel, énekléssel zengedeznek az eget,
Vidámságot, nyájasságot mutatnak a földiek,
Ez által Mária mind a legszebb rózsza,
Bimbójából kinyíla.

Szüzesség virága, ékes liloma,
Kisasszonyunk, Mária.... stb.

Köszönteni jöttünk óh, Mária,
Néked hálát adni Krisztus anyja,
Köszöntünk tégedet Mária,
Mária Ur Jézus szent anyja,
Angyalok királyné asszonya.... stb.

"Kisasszonkor, Mária születésekor, pündösdkor vót ott nagy búcsú, meg misét tartanak a papok. Valamikor sokan jöttek, de azért még most is gyűnnek"—mondották adatközlőink.

Nemesvid, 1974. november 13.

özv. Varga Józsefné
Hári Margit.

1./

Elérkezett bucsuzásom fájdó órája,
El kell mennem édesanyám, nehéz munkámra,
Térdre hulva zokogunk anyánk, tőled bucsuzunk.
Áldj meg minket fájdalmas Szüz, így fohászkodunk.
De az élet gondja, baja ismét ránk nehezedik.
Jöjj velünk te erős asszony, gondot viselj ránk,
Térdre hulva zokogunk, anyánk, tőled bucsuzunk.
Áldj meg minket fájdalmas Szüz, így fohászkodunk.
Ha nem tudnánk többé már itt köszönteni,
Jöjj halálos, bús óránkon, jöjj megmenteni.
Térdre hulva zokogunk, anyánk, tőled bucsuzunk.
Fájdalmas Szüz, így fohászkodunk.

2./

Óh Mária, hazánk védő anyja,
Tárd ki felénk védő, szent kezedet,
Ne hagyd veszni árva nemzetedet.
Virágozzon újra e szép ország,
Fordítsd felénk jószágos, szent orcád.
Tekints le ránk, mennyei trónodról,
Légy vigaszunk magas menyországba.
Óh Mária, térdre esve kérünk,
Küld fiadat fel az égbe értünk.
Nézz le siró, árva gyermekidre,
Vigasztalld és könnyeit töröld le.
Tekints le ránk mennyei trónodból,
Légy vigaszunk, óvj meg minden bajtól.
Óh Mária, hazánk védő anyja,
Hozzad sir fel e nép hő imája.

3./

Ha fáj az élet , jöjj a Szűz Anyához,
Ő lesz tenéked támaszod, erőd,
Ha kérve kéred, bizva bizol benne,
Támaszt keresve oltalmat talál.
Segítő jobbát nem vonja meg tőled,
Minden bajodba égi patronád.
Ha tép a bánat, jöjj a Szűz Anyához,
Letörli fájó, hulló könnyedet.
Térdelj elébe, mondd mi fáj, vérzik,
Bús panaszát szivednek öntsd ki itt,
Segítő jobbát nem vonja meg tőled,
Minden bajodban égis patronád.

4./

Máriához.

Jertek ti bűnösök a Szűz Máriához,
Boruljunk elébe égi zsámolyához.
Összetett kezekkel kérjük a Szűz Anyát,
Az Ur Jézus Krisztus fájdalmas, szent anyját.
Fájdalmas Szűz Anyám, nincs egyebem nekem
Egy bűnös szívem van. Azt neked szentelem,
Fájdalmas Szűz Anyám. 9
Óh fogadd el, tisztíts meg anyai kegyelmeddel.
Fájdalmas Szűz, arra kérlek téged.
Életem végóráján jöjj, légy melletttem.
Öleld bűnös lelkem anyai karodba,
Te vigyél fel Jézushoz, drága, szent fiához.

5./

Hozzád siet fel anyánk, hozzád esdeklésünk,
Ne hagyj el bennünket anyánk, arra kérünk.
Felnézünk trónodhoz egek királynője,
Hallgasd a kérésünk, könnyező Szűz Anyánk.
Könnyező Szűz Anya, Magyarország fénye,

Tekints le mireánk, e siralomvölgybe.
Letöröljük könnyed, a jobb utra térünk,
Könnyező Szüz Anya, legyél menedékünk.
Felnézünk trónodhoz egek királynéja,
Hallgasd kérésünket, könnyező Szüz Anya.
Könnyező Szüz Anyánk, könyörögj érettünk,
Az Ur Jézus előtt, hogy mi el ne vesszünk.
Megigérjük neked, meg fogunk javulni,
Szentséges fiadat örökké imádni.
Fölnézünk a trónodhoz egek királynéja,
Hallgasd meg kérésünk könnyező Szüz Mária.

Amen.

A különböző falvak búcsújáróinak volt miből válogatniok nemcsak a Mária-énekek sok ezer változatából, de az imádságok bőségéből is. Előfordult, hogy egy-egy búcsúvezető -kantor, vagy pap hiányában- maga végezte a közösség nevében a végbúcsúztató imát, de találkozunk olyan jelenséggel is, hogy a kedvelt imádságát megtanította a zarándok-közösségnek. A Vonyarcvashegyről Siófokra származott Kuti néni az alábbi imádságot tanulta és szokta is elmondani a búcsúról való hazaindulás előtt:

Fájdalmas Szüzanya, Mária,
Akinek a szent szívét a hegyes tör átaljárta,
Azért légy velem, mint a jó édesanya,
Ki a kedvelt gyermekeit soha el nem hagyja,
Hogyha pedig eljön a halálunk órája,
Ragyogjon előttünk drága szép arcája,
Hallják a fülünkbe szentséges szóllása,
Hogy mennyünk övele a nagy boldogságba,
Szerelmes szent fia dicső országába,
Akkor koronázz szerelmes Szüzanyám,
Amint átkarolta szerelmes szent fiát,
A világ megváltóját, mert elhatta vele a halálos ágyát.
Teljesítette atyja akaratát,
Meg is nyilott már nekünk a magas menyország,
Ahol megláthatjuk a Jz Istennek Bárányát.
Ezt kívánom, akik vagyunk mindnyájan,
Jussunk boldogságba, Isten országába,
Angyali vigságba, hogy ragyogjon előttünk,
Mint szép ézgő fákla örök boldogságba,
Ugy légyen örökkön örökké, Ámmen.

-...mikor Sümegre szoktunk menni, akkor mondtuk...mikor búcsúztattott bennünket a társulatvezető asszon... hazainduláskor-

Siófok/Vonyarcvashegy/, Kuti Józsefné, 1885.

Hozsád sietünk, mint Szüzanyánkhoz,

Irgalmazz, kegyelmezz, Nagyasszonyunkhoz,

Ó, Mária légy mellettünk, hogy üdvösséget nyerhessünk,

Ó, mi jédes öröm téged tisztelnünk.

Anyai szárnyaid alatt pihenni.

Ó, Mária, légy mellettünk,

Hogy üdvösséget nyerhessünk,

Mert te buzgóságunk kedves illatját,

Drága szent fiadnak nyújtsad hiven át,

Ó, Mária... stb.

Sőt imádságunkat megszentésited,

Midőn a tieddél azt egyesited,

Ó, Mária... stb.

Állandó örömet szívünk hijába

Keres e világi mulandóságban,

Ó, Mária... stb.

Igaz boldogságot, teljes nyugalmat

Az Istenen kívül senki nem adhat,

Ó, Mária... stb.

Ez örömforráshoz bizonyos utat,

Szüzanyánk, Mária életpéldát mutat, /.....életed szent példát mutat./

Ó, Mária... stb.

Azért áldunk téged ij buzgósággal,

Szent dicséretekkel, búcsújárással,

Ó, Mária... stb.

Áldozd fel Istennek fáradságunkat,

Fordítsa hasznunkra utazásunkat,

Ó, Mária... stb.

Ugy is csak vándorlás földi életünk,

Midőn lépéssel a sirhol sietünk,

Ó, Mária... stb.

Kövesünk tégedet, vezárcsillagot,
Mejnek oj tiszta fényt az Isten adott,
Ó, M^Aria... stb.

Ó, vezess el minket, oda hol neked
Oj dicső koronád nyert nagy érdemet,
Ó, Mária... stb.

-Dicsértessék a Jézus Krisztus!-

Ezek bend vótak a mi imakönyvünkben..a mostaniban nincs, de a régiekbe bend vót, ezt nem istóriások irták-

Buzsák, Perusza fánsond

1893

Búcsúzó ének.

Uram Jézus Krisztus már utnak indulunk,
a te szent nevedben innen elbúcsúzunk,
"elvesszük a szent kereszteted,
ez vezéreljen minket a mi hajlékunkban.
Boldogságos szent szüz jöjj segítségünkre,
a szelid éjszakán fogadj szent szivedbe,
a mely alatt Jézust hordoztad,
és szüz tejjeddel tápláltad,
szentséges szüz anya, őrző szent angyalom,
vezérelj bennünket a sötét éjszakán,
őrizd meg lelkünket, kit Ur Isten oltalmunkra rendelt,
vigasztalásunkra vezess minket haza. Ammen.

Boros Rozi írta 1891-ben.

Köszönteni jöttünk, Ó Mária
Néked hálát adni, Krisztus anyja
Köszöntünk Tégedet, Mária,
Mária, Ur Jézus Szent anyja,
Angyalok királyné asszonya

A sgesdi bucsu a nagytemplomból a bucsui kegykápolnához népviseletben /slájer/ öltözött lányok vitték a fatimai Szűz Máriát, A kétoldalt menő lányok, a külső kezükben lámpást vittek, melyben gyertya égett. A menetben ~~x~~/néhány km/ az egyes faluk csoportjai után a helybéli bucsusok mentek. A csoportokat gyakran az előénekes - rózsafüzésr fejedelem - néha a káplán vezette.

A közeli szent kutnál az elsős bucsus lányok k bucsui keresztanyát választották, akik a vízzel megkeresztelték a körösztlányukat. A faluról jövő zarándokok között lévő fiatal lányok kibontott hajjal mentek végig gyalog a bucsura.

Az apáca-is olába járt alsóosztályosokat M "Mária gyermekeinek" avatták föl, akik jelentkeztek ill. akiket a nővérek kijelöltek. Föltétele volt, hogy minden vasárnap el kellett menni misére, minden hónapban el kellett végzni a szent gyónást, minden első pénteken gyónjon. Ezután kapták meg az érmet és bokrára kötött rózsaszínű szalaggal. Mikora az első áldozást elvégeztek 3. osztályos korban, felvették őket Mária lányoknak, és ekkor már lila szalagot kaptak, amit nyakbanhordtak. Ötödik osztályos korukban piros szalagos Mária-lányok lettek. Az ismétlő lányok kék szalagot kaptak. Tenyéryni széles kék szalagot volt a vállon keresztben v.a derekukon a körmenetben. Az idősebbek úgy emlékeznek, hogy ~~ők~~ a Márialányok zöld szalagot viseltek a bucsui körmenetben 14 éves korukban.

A nagyobb lányok koszorus slájert hordtak a körmenetben.

Életünknek virágjában

1697. III 17-én stb. hmi nola.

"A győri könnyező szüz Máriáról hallottam, ottan megtörtént az, hogy a Szüzanya könnyezett, valóságba könnyezett. Elsőbe azt gondolták, hogy ez valami csalás lehet. Osztan ezt megnézték a tudósok, akik ehhez értenek, hogy mi igaz benne... Nagyon régen vót ez. Erről ének is született:

Hozzád menekszünk édes jó anyánk,
Könnyező szüz Mária,
Ugy fáj a lelkünk, zokog bus imánk,
Nehéz békét várnia.
Fáj a szivünk, könnyes a szemünk,
Bánatos kedvel id vezekelünk,
Ó, kérjed értünk, tán lenéz reánk,
Az Istennek szent fia.

D.

⊕ Közökre a leg. s
csodásként (utalással)

Hullott a könnyed a kereszt alatt,
Mig ott álltál méj gyászban.
Hányszor kinozzák újra fiadat,
Ő szenved az egyházban,
Rézvétre gyúl most is a szivem,
Ám de az égben sirni nem lehet,
Képeden egykor véres könny fakadt,
Most kegyelem-forrázs van.

Mennyi a kinunk, ki mérheti meg,
Emberi sorsok, jaj de nehéz,
Gyűlölet ~~gyűlölet~~ tüzben égnek a szivek,
A szeretet oj kevés.
Szomjas a sziv, részvét köll neki,
Emberi szivben meg nem lelheti.
Isteni jóság küldi könyvedet,
Tőle a bün elenyész.

Bizval menekszünk hozzád jó anyánk,
Mert a bününk ver, büntet,
Bánatos könnyünk mossa meg ruhánk,
És bünfoltot eltüntet.
Légy mivelünk, hogyha száll az éj,
Életünk estjén szivünk halni fél,
Könnyeid gyöngye koszorunk gyanánt,
Váltsa égbe lelkünket.

Könnyes a két szemed, ó Szüzanyánk,
Véressen csordul a könnye rejáuk,
Jaj, mijen bánat győri szivedet,
Sajtolja ki könnyeidet.

Fudva fut iŕhoni püspök ide,
Büne csak krisztusi drága hite,
Képedet hozza édes vigaszul,
Igy tett ~~véle~~ csodát véle az Ur.

Két kicsi nép, magyar ár, a tied,
Könnyü/ ~~kis~~ ~~vérü~~ ~~kis~~ ~~vérzi~~ szived.
Ajkadat értünk ~~imára~~ nyitod,
Ezt sugja a drága titok.

Könnyedet Jézusunk küldi nekünk,
Sirjon a vétkeink bus nemzetünk,
Szent szive rajtunk megin könyörül,
Siró néped újra örül.

Vérgyöngy a képeden, ó, szüzanyám,
Fölszedem hü szived kincse gyanánt,
Bünömet én is könnyel siratom,
Lábad elé mind lerakom. :/:

Eztet, ahol vótunka bucsuhejen, ottan tanútam meg a dallamát is,
ugyan erre a dallamra a nép is énekelte...-

-ezt meg Máriagyüdön hallottam... vettem 3 kis könyvet is.. osztó-
gatom el a rokonságnak, akkor nézem meg, hát benne, hogy Köszönteni
jöttünk gyászba borult...éppen ezt az egyet jegyeztem ott meg a
bucsuba is, amikor eztet énekeltek...aztán elkezdtem én és magamtól
rájöttem, hogy evvót az az ének, amit ott hallottam és így eztet meg-
tanútam végig:

Fájdalmas Szüz hozzád jöttünk,
Szent képedre sirva nézünk,
Látjuk mi j hull könnyed
Fiad holttestére,
Szent szived hét törrel van
Ádverve.
Köszönteni jöttünk gyászba borult rózsa,
Mária,
hétfajdalmu Szüzanya.
Fájdalomnak ünnepére,
Jöttünk ide e szent hűjre,
Messze földről anyánk,
Tehozzád siettünk,
Hogy fájdalmaidról
emlékezzünk.
Köszönteni jöttünk gyászba borult rózsa,
Mária,
Hétfajdalmu Szüzanya.

Attami a Hétfajdalmu Szüz Törrel

Oltárodhoz leborulunk,
Sirva hozzád fohászkodunk,
Fájdalmas Szüzanya,
Hallgass meg benünket,
Akkik buzgó szívvél tisztelnek,
Köszönteni jöttünk
Gyászba borult rózsa,
Mária,
Hétfájdalmu Szüzanya.

Aranyoltár gyászvirága,
Látjuk mind meg vagy hervedval,

- - - - -

Egy pajtásnémtől kaptam, akivel egymás mellett ültünk a padba.
Én is adtam annak éneket és az is adott nekem. Ezt két szép éneket
is adta... Kanizsáru volt... Szeretettel attuk egymásnak, hogy egymásét
tudjuk. Én meg is emlékezem róla, mert este-este el szokom énekelni
eztet:

Én Jézusom, szerelmes kálváriád tövén,
Elébed minden este virágot hintek én,
A tavaszi rózsák fehérlő szirmai
Enyhíteni illatukkal gyötrő fájdalmaid.

Virágot szórni, adni mindet rögtön neked,
Az ellibbenő sóhajt, a fájó könnyeket.
Kint vagy boldogságot, kis áldozatokat,
Igy hintem minden este eléd virágomat.

Ó, én Uram, szépséged egészen elragad,
Elhalmozlak virággal, mejből illat fakad,
Szellőszárnyra bizom, röpitse el neked,
Írántad lángra gyujtom az embersziveket.

Virágot hintek, ez csak győzelmes fegyverem,
Igy küzdök bűnös lelkek mentésén szüntelen,
Igy jut diadalra bizalmam szárnyain,
Lefegyveznek téged apró virágaim.

Sejmes szórmok simitják gyöngéden arcodat,
Elmondják, égő szívem szeretem nem lohad,
S tépedt kelyhü rózsák nyelvét érted legott
Némán felel sziveknek jószágos mosolyod.

Virágot szórni, s zengni dicsérő éneket,
Siralmak partán nyugt a lelkeknek örömet,
Nemsokára égben angyal kartársaim
Boldog vidám körében szórom virágaim.

Rudolf

Nincsen más reményünk, mint te Szüzanyánk,
Aki siralmunkban gondolsz mireánk,
Hozzád jöttünk siránkozni,
Szent Szüz tőled áldást kérni.

Midőn csodatevő templomod tornyát,
Szemeink meglátták, képed hajlékát,
Azonnal megujult szivünk,

örömkönnyek szeminkből..

Itt nyugszik meg szivünk palástod alatt,
Mégkönnyeszik lelkünk oltalmad alatt,
Mert keresett szent fiadnál,
Bemutattad Ur Jézusnál.

Meg még, akik hozzád buzgón siettek,
Vigasztalás nélkül tőled nem menetek,
Mert közben jársz Ur Jézusnál,
Te voltál ékes virágzál.

Sokan, akik hozzád el nem jöhettek,
Keserűségükben hozzád esdenek,
Mert vágya az vőlt szivüknek,
Hogy meglátjuk szent képedet.

Azoknak is nyujtsd kegyes voltodat,
Kik nem csókolhatják ékes arcodat,
Látogasd meg háasaikat,
Adjad rájuk áldásodat.

Sok ezer nyavalát szószóllásoddal,
Meggyógyítottál te pártfogásoddal,

Csodákkal tündöklő szentséges képed,
Leborulva járja ájtatos néped,
Ó, tekints ránk szüz Mária,
Irgalmasságnak szent anyja.

A te érdemidért ezen szentképed,
Istentől csodákkal diócsittetett,
Ó,tekints ránk szüz Mária,
Irgalmasságnak ~~any~~ szent anyja.

Sok betegek nyertek itten gyógyulást,
Sok kesergő szivek megvigasztalást,
Ó,tekints..... stbb

Bizonyásgot erről bünösök tettek,
Akik teáltalad kegyelmet nyertek,
Ó,tekints stb.

Mi is e szent hejen tégedet kérünk,
Bünk bocsánatját nyerd meg minekünk,
Ó,tekints..... stb.

Ó,tekints reánk mennyből irgalom anyja,
Hiv tisztelőidnek kegyes oltalma,
Nyerj nekünk Isten malasztját,
És bününknek bocsánatját,
Leborulva kérünk szent képed előtt,
Légy szószólónk anyánk Ur Jézus előtt,
Nyerj nekünk Isten lalszatját,
És stb.

Te vagy Isten után minden reményünk,
Azért,ó.Szüzanyánk légy mi védelmünk,
Nyerj..... stb.

Magunkat és hozzánktartózóinkat,
Tenéked ajánjuk egész hazánkat,
Ó,tekint ránk szüz Mária,
Mennyország védőasszonya.

Hogy ha majd távozunk e szent helyről,
És búcsut veendünk dicső képedtől,
De a te édes emléked,
Szívünkbe zárjuk szent neved.

Ajánljuk magunkat szent oltalmadba,
Fogadj mindnyájunkat pártfogásodba,
Nyerd, hogy értünk legyen béke,
Halálunk boldog és csendes.

"Arra a nótára megy, hogy Üdvözlégy Krisztusnak drága szent teste"-

Nikla, Gábor Ántalné 1905